

Vértesszőlös Község Önkormányzatának tájékoztató kiadványa
2023. január, XXIX. évfolyam, 1. szám

2023. január 28. 7.00–17.00 óráig Vértesszőlös – Sporttelep

RÉSZTVEVŐ CSAPATOK

- Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzatának Böllércsapata
- Rédei Disznóvágók (Réde)
- Mocsaik (Mocsa)
- Töporúropogtatók (Kocs)
- Kirner Würste (Környe)
- Böllérek (Baj)
- Csángó Csapat (Gyimesbükk)
- Pig Egylet (Neszmély)
- Gerendely (Csíkrákos)
- Szőlősi Kolbászok (Vértesszőlös)
- Udvardi Böllérek (Udvard)
- Muhr am See csapata

Frissen készült tájlellegű ételek, kézműves termékek, hagyományörző műsorok, tombola, játszóház gyermekeknek (fűtött)! A rendezvény ideje alatt büfé működik!

Kóstolójegyek a könyvtárban (Múzeum utca 43.), elővételben 1400 Ft-ért naponta 8.00–16.00 óráig, (könyvtári nyitvatartási napokon: kedd és csütörtök 8.00–18.00 óráig!), a helyszínen 1600 Ft ért vásárolhatóak!

KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSEINEK MUNKATERVE (I. NEGYEDÉV)

A képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzata szerint minden hónap 2. csütörtöki napján (január hónapban a 3. csütörtöki napon) 13 órai kezdettel tart ülést. Július és augusztus hónapban nem kerül sor rendes ülés megtartására, indokolt esetben rendkívüli ülés összehívásra kerülhet. A munkaterv részleteiről negyedéves bontásban tájékoztatjuk a lakosságot. Természetesen a tervezett napirendi pontok időpontjai változhatnak, napirendi pontok esetlegesen törlésre, illetve az aktuális ügyek felvételre kerülnek.

A képviselő-testület 2023. évi munkatervének I. negyedévet érintő ülései, az ülések tervezett napirendi pontjai, az I. negyedévet érintő ünnepek, megemlékezések:

2023. január 19.

Napirend:

- 1.) Az önkormányzat 2023. évi költségvetésének tárgyalása – I. forduló (tájékoztató jellegű)
- 2.) A 2022. évi költségvetési rendelet módosítása (átvezetések)
- 3.) Samufalvi Óvoda és Bölcsőde éves nyitvatartási rendjének meghatározása
- 4.) Beruházási és fejlesztési koncepció felülvizsgálata 2023-2024. évekre
(A napirend keretében: faluközpont-Máv-terület, iskola körüli parkolási rend, Sportcsarnok és orvosi rendelő parkoló-fejlesztése, Ady E. és Vértess L. utcák csapadékvíz-elvezetése)
- 5.) Beszámoló a Helyi Értéktár Bizottság 2022. II. félévi munkájáról
- 6.) Egyebek
- 6.1.) Beszámoló a két ülés közötti fontosabb eseményekről
- 6.2.) Tájékoztató a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról

2023. február 9.

Napirend:

- 1.) Az önkormányzat 2023. évi költségvetésének megállapítása
- 2.) Az önkormányzat 2023. évi közbeszerzési tervének elfogadása
- 3.) Termelői piac létrehozása
- 4.) Egyebek
- 4.1.) Beszámoló a két ülés közötti fontosabb eseményekről
- 4.2.) Tájékoztató a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról

2023. március 9.

Napirend:

- 1.) Samufalvi Óvoda és Bölcsődét érintő döntések
- 1.1. Óvodai beiratkozással, óvodai jogviszony létesítésével kapcsolatos hirdmény elfogadása
- 1.2. Bölcsődei szolgáltatási önköltség megállapítása
- 1.3. Intézményvezetői pályázat kiírása
- 2.) Beszámoló a polgármesteri hivatal 2022. évi tevékenységéről
- 2.1.) Beszámoló az adóhatóság 2022. évi tevékenységéről, a 2022. évi adóbevételek teljesüléséről
- 3.) Beszámoló a civil szervezetek 2022. évi önkormányzati támogatásának felhasználásáról és az együttműködések eredményéről
- 4.) Döntés a civil szervezetek 2023. évi támogatási kérelméről
- 5.) Jelentés az energiamegtakarítási intézkedési terv végrehajtásáról
- 6.) Egyebek
- 6.1.) Beszámoló a két ülés közötti fontosabb eseményekről
- 6.2.) Tájékoztató a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról

Közmeghallgatás

2023. március 9-én a képviselő-testületi ülés után 17.00 órai kezdettel közmeghallgatás a Baromállási dűlőben, helyszíne: Bányász Művelődési Ház (Tatabánya)

Napirend:

- 1.) Beszámoló a Baromállás-dűlőt érintő, 2023. évi fejlesztésekről
- 2.) Lakossági észrevételek, javaslatok, kérdések

Önkormányzati rendezvény, ünnepség

Január 28. (szombat) Böllerverseny, helyszíne: Sporttelep

Megemlékezés

1848-49. forradalom és szabadságharc ünnepe, március 15. (szerda) 14.00 óra, helyszín: Ady utcában lévő Március 15-ei emlékmű

Nagy Csaba polgármester

* * *

Közutak, járdák síkosságmentesítése

A képviselő-testület által 2022. évben megkötött szerződés alapján a település kerékpárútjainak és belterületi útjainak téli síkosságmentesítési, hóeltakarítási feladatait továbbra is a Tomasik Kft. látja el. Az intézmények előtti járdák, parkolók téli karbantartási feladatait az Önkormányzat közvetlenül látja el.

A hóeltakarítási, síkosságmentesítési feladatokat a jogszabályi rendelkezések alapján 5 centiméter vastagságot elérő hótakaró esetén kell ellátni. Lehetőségeinkhez mérten törekedni fogunk a zavartalan és biztonságos közlekedés feltételeinek biztosítására, de megvalósíthatatlan és nem elvárható, hogy valamennyi útszakasz „fekete aszfalt” tisztaságú legyen. Fenti feladatok elvégzéséhez kérem a lakosok segítségét is, hogy lehetőség szerint ne parkoljanak az úttesten, gépjárműveikkel, egyéb közterületen elhelyezett tárgyaikkal ne akadályozzák az útkezelő gépek munkáját.

Felhívom figyelmüket arra, hogy a közterület használatáról, rendjéről és tisztántartásáról szóló 15/2021. (VIII.12.) önkormányzati rendelet alapján az ingatlan használója köteles gondoskodni az ingatlan előtti járdaszakasz, és ha a járda mellett zöldsáv is van, az úttestig terjedő teljes terület; járda hiányában az úttestig terjedő teljes terület tisztántartásáról, gondozásáról. Ez a kötelezettség magában foglalja a hóeltakarítási, síkosságmentesítési feladatok ellátását is, mely során

az ingatlanhasználó az ingatlan előtt hótól, jégtől, ónos esőtől síkossá vált járdaszakaszt, egyéb területet szükség szerint akár naponta többször is köteles letakarítani, illetve a síkosság megszüntetéséről megfelelően gondoskodni. A felszórásra bomló, szerves anyagot nem tartalmazó (kivéve fűrészpör) szóróanyagot (kőpor, homok, hamu) kell használni. E célra tüzelés után visszamaradt darabos anyagot felhasználni tilos. A hó, jég elolvadása után az ingatlanhasználó köteles a szóróanyag maradványait eltávolítani. Hórakást tilos elhelyezni útkereszteződésben, útburkolati jeleken, járdaszívet és járda közé, tömegközlekedésre szolgáló jármű megállóhelyénél oly módon, hogy az a fel- és le szállást akadályozza, közszolgáltatási felszerelési tárgyra, köré (vízelzáró csap, gáz- és egyéb közlétesítmény), kapubejárat elé.

Amennyiben az ingatlan-tulajdonos ezen kötelezettségét elmulasztja, vagy nem a fenti szabályoknak megfelelően végzi, a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megsértésük jogkövetkezményeiről szóló 20/2021. (IX. 10.) önkormányzati rendelet alapján közigazgatási bírsággal sújtható, továbbá a mulasztásával okozott károkért polgári jogi felelősséggel is tartozik.

Kérem a Tisztelt Lakosságot, hogy fenti feladatok elvégzésére kiemelt figyelmet fordítsanak.

Nagy Csaba polgármester

Módosultak „a többgenerációs épületekben” élő családi fogyasztói közösségek egyetemes földgázszolgáltatáshoz kapcsolódó kedvezményére jogosító feltételek!

Már nem jogszabályi feltétel, hogy az érintett lakás rendeltetési egységeknek önálló bejárata legyen!

A Kormány 2023. január 10-ei hatállyal módosította 259/2022. (VII.21.) Korm. rendeletét, melyben a családi fogyasztói közösségek egyetemes földgázszolgáltatáshoz kapcsolódó kedvezményére jogosító feltételek szabályairól rendelkezik.

A korábbi szabályozás értelmében az ingatlanban (a legfeljebb 4 db) lakás rendeltetési egységnek önállónak kellett lennie, ami azt jelentette, hogy minden lakás rendeltetési egység önálló bejárattal rendelkezett és az egységek egymásból nem voltak átjárhatók.

A január 10-én hatályba lépett, módosult szabály az alábbiak szerint rendelkezik:

„7/A. § (1) Ha a társasháznak, lakásszövetkezetnek nem minősülő lakóépületben, ingatlanon, ingatlan-együttesben, vagy az önálló mérési pontot (felhasználási helyet) képező, a társasház alapító okirata szerinti társasházi albetéten belül több, de legfeljebb négy, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 105. §-a szerinti lakás rendeltetési egység (a továbbiakban: lakás rendeltetési egység) található, a települési önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: eljáró hatóság) kérelemre 8 napon belül hatósági bizonyítványt állít ki mérési pontonként (felhasználási helyenként) a lakás rendeltetési egységek számáról.

(1a) Az (1) bekezdés szerinti hatósági bizonyítvány kiállítása során nem kell figyelembe venni

a) az OTÉK 1. számú melléklet 95. pontjában foglalt, az önálló rendeltetési egységek önálló bejáratára, valamint

b) a lakások műszaki megosztására vonatkozó követelményeket, ha a lakások az OTÉK 105. §-ában foglalt egyéb követelményeknek eleget tesznek.”

Fentiek értelmében már nem követelmény, hogy az egymástól elkülönülő, az OTÉK 105. §-ában meghatározott követelményeknek megfelelő lakóegységeknek önálló bejárata legyen.

Az az ügyfél, akinek a korábbi hatályos jogszabályok alapján az önálló bejárat(ok) hiánya miatt került elutasításra a kérelme (az egyéb feltételek megléte esetén!), a módosult szabály alapján új kérelmet nyújthat be.

Az OTÉK 105. §-a szerinti lakás fogalma:

„105. § (1) A lakás olyan huzamos tartózkodás céljára szolgáló önálló rendeltetési egység, melynek lakóhelyiségeit (lakószoba, étkező stb.), főzőhelyiségeit (konyha, főzőfűlke), egészségügyi helyiségeit (fürdőszoba, mosdó, zuhanyozó, WC), közlekedő helyiségeit (előszoba, előtér, belépő, szellőző, közlekedő, folyosó) és tároló helyiségeit (kamra, gardrób, lomtár, ház-tartási helyiség stb.) úgy kell kialakítani, hogy azok együttesen tegyék lehetővé

a) a pihenést (az alvást) és az otthoni tevékenységek folytatását,

b) a főzést, mosogatást és az étkezést,

c) a tisztálkodást, a mosást, az illemhely-használatot,

d) az életvitelhez szükséges anyagok és tárgyak tárolását tervezési program szerint (pl. élelmiszer-tárolás, hűtőszekrény elhelyezési lehetősége, mosás céljára szolgáló berendezés, ruhanemű, lakáskarbantartás eszközeinek, egyéb szerszámoknak és sporteszközöknek az elhelyezése).

(2) A lakószoba a lakás minden olyan közvetlen természetes megvilágítású és szellőzésű, fűthető, huzamos tartózkodás

céljára szolgáló, legalább 8 m² hasznos alapterületű helyisége, amely lehetővé teszi az (1) bekezdés a) pontja szerinti tevékenységek folytatását - kivéve a jövedelemszerzést szolgáló munkavégzést - és az azokhoz kapcsolódó berendezések elhelyezését.

(3) A 30 m²-t meghaladó hasznos alapterületű lakás legalább egy lakószobája hasznos alapterületének legalább 16 m²-nek kell lennie. Ebbe és a lakószoba (2) bekezdés szerinti alapterületébe nem számítható be a főző és az étkező funkció céljára is szolgáló helyiség, helyiség rész hasznos alapterülete, amennyiben az a lakószoba légtérével közös.

(4) A lakásnak fűthetőnek kell lennie, lehetőleg minden helyiségben a rendeltetésének megfelelő szellőzést, természetes megvilágítást biztosítani kell.”

A hatósági bizonyítvány iránti kérelmet az erre szolgáló formanyomtatványon a lakossági fogyasztó nyújtja be a jegyzőhöz postai úton, vagy személyesen, ügyfélfogadási időben a polgármesteri hivatalban (Fodor Bernadett hatósági ügyintézőnél),

vagy elektronikus úton a www.e-papir.gov.hu oldalon, vagy a tarhely.gov.hu oldalon, ügyfélkapun, Vértesszőlős Község Önkormányzata hivatali kapuján keresztül (rövid név: VERTESSZOL; KRID: 308150169). A kérelem e-mail üzenetként nem nyújtható be!

A formanyomtatvány az önkormányzat hivatalos weboldalán (www.vertesszolos.hu) a Polgármesteri Hivatal/Nyomtatványok/Családi fogyasztói közösségek hatósági bizonyítvány fül alatt letölthető vagy a polgármesteri hivatalban ügyfélfogadási időben igényelhető, Fodor Bernadett hatósági ügyintézőnél.

Az eljárás illetékmentes, az eljárási határidő 8 nap, mely a kérelem beérkezését követő napon kezdődik.

A hatósági bizonyítvány kiadására irányuló ügyben a Korm. rendelet a fellebbezés lehetőségét kizárja.

A jegyző által kiadott hatósági bizonyítványt a lakossági fogyasztó nyújtja be az egyetemes szolgáltató részére.

**dr. Lázár Gabriella
jegyző**

* * *

Tájékoztató a Hírmondó 2023. évi lapzártáinak időpontjairól

Amennyiben az aktuális havi Hírmondóban hirdetést, cikket szeretnének megjelentetni, abban az esetben az alábbi időpontokig beérkezett anyagokat tudjuk a következő számban megjelentetni:

- 2023. 01. 12. • 2023. 07. 06.
- 2023. 02. 02. • 2023. 08. 03.
- 2023. 03. 02. • 2023. 09. 07.
- 2023. 03. 30. • 2023. 10. 05.
- 2023. 05. 04. • 2023. 11. 02.
- 2023. 06. 01. • 2023. 11. 30.

Változás a védőnői szolgálatban!

A védőnői feladatokat 2023. január 1-jétől Vértesszőlős közigazgatási területén KOVÁCS SZILVIA védőnő látja el.

**Védőnői szolgálat helye:
2837, Vértesszőlős, Ady E. u. 2/D.**

Égészséges csecsemő és kisgyermek tanácsadás: kedd 9.00–11.00 óra

**Várandós tanácsadás:
csütörtök 13.00–15.00 óra**

**Rendelkezésre állási idő:
hétfő–péntek 8.00–16.00 óra**

Bejelentkezés:

Mobil: 06 30 331 7696

E-mail: vedono.vertesszolos@gmail.com

Hírek az óvodából

*Adjék Isten minden jót
öt-hat tyúkot, jó tojót,
hízott disznót, kamarát,
sonkát, kolbászt, szalonnát.
Gond ne bántsa a gazdát!
Adjék Isten szép vetést,
ringó-rengő jó termést!
Békesség és szeretet,
töltsen meg a szíveket:
Ez újesztendőben!*

*Intézményünk dolgozói nevében kívánok
minden kedves vértesszőlősi lakosnak bé-
kés, boldog, sikerekben gazdag, egész-
ségben teljes új esztendőt!*

Az elmúlt számban, még decemberben, hí-
rültük, hogy, az óvodába és a bölcsődébe is el-
látogatott a jóságos Mikulás a kisgyermekek-
hez. Az ünnephez kapcsolódó mesejátékot a
tornateremben adták elő az óvodapedagógus-
ok. Ezalatt minden kiscipőbe, csizmába és
bakancsba egy-egy csomag került, melyet a
Szülői Közösségnek köszönhetünk.

A következő héten is sok programban volt
részünk. Óvodánkban már hagyomány
a Lucázós kotyolás melynek felkészíté-
sért köszönet **Borbélyné Paxy Erika** és
Rohonczy Beáta kolléganőknak. A Lucá-
zásban szereplő gyerekek segítségével
felelevenítették a rontások levételét és a
betegségek elkerülését illetve a gazdag-
ság megsegítését a néphagyomány által.
Műsorukat az óvodán kívül is előadták, az
Idősek Napközi Otthonában és a Polgár-
mesteri Hivatalban.

Az Idősek Napközi Otthonában másnap
is jártak óvodásaink karácsonyi köszöntőt
mondani. A felkészítők **Tatárné Gőgh Ildikó**
és **Anga Sándorné Marika** óvodapedagógus-
ok munkáját ezúton is köszönjük.

Másnap a sütiházba volt meghívása az ap-
róságoknak a Vértesszőlősi Szlovák Nem-
zetiségi Önkormányzat jóvoltából, melyet
a Községi Szintérben rendeztek meg.
Köszönjük szépen a nagyon finom és kü-
lönleges süteményeket, köztük a hagyo-
mányos szlovák chraplát a süteményeket
készítőeknek.

Szombaton a Könyvtár mellett és az óvoda
előtti Falukarácsonyon is részt vett az intéz-
mény nevelőtestülete. Karácsonyi dalokkal
kedveskedtünk az összegyűlt vértesszölősi
ünneplő embereknek. A programon
résztevő kicsik segíthettek az óvoda előtti
karácsonyfa díszítésében. Majd finom teá-
val, forralt borral és sült gesztenyével még
hangulatosabbá tették a szervezők az ös-
szejevetelt.

December 20-án megrendezésre került a
karácsonyi ünnepségünk, melyre ellátoga-
tott **Nagy Csaba** falunk polgármestere. Min-
den kisgyermeket szaloncukrokkal lepelt
meg. Míg a csoportok közösen énekeltek,
verseltek addig a csoportszobákba megér-

kezett a kicsi karácsonyfák alá a sok-sok
új játék, melyet a Mihály napi jótékonyági
vásár adományaiból és szülők felajánlása-
iból vettük meg a csoportok számára. Kö-
szönet a bőkezű „vásárlásokért”.

A faluban élő hagyomány karácsonykor a
betlehemező játék, melyen több óvodá-
sunk is szerepet kapott, köszönjük szépen
a szervezők és résztvevők aktív munkáját.

Óvodai felkészítők: **Seregélyes Erzsébet** és
Borbélyné Paxy Erika óvodapedagógusok.

A karácsonyi szünet után újra kinyitott az
óvoda. A gyerekek és a felnőttek is látszott
az otthon töltött idő varázsa. Megkezdő-
dött a munkás hétköznapi időszak. Jó
volt meg tapasztalni, hogy a csoportok egy

kis összeszokott kis közösségtől búcsúztak az ünnepek előtt és egy ugyan ilyen jó kis csapattal kezdhették meg az újévet. A gyerekek egytől egyik vidáman érkeztek az óvodába.

Hagyományainkhoz híven január 6-án pénteken a Samu műhely keretén belül a gyerekekkel, a vízkereszttel, a három király járással foglalkoztam jómagam, segítségemre volt *Borbélyné Paxy Erika*. A résztvevő gyerekek játékos formában megismerkedtek e szép néphagyománnyal, ami igencsak összetett. Szól egyrészt arról, hogy véget érnek a téli napfordulóhoz kapcsolódó szokások-ünnepek, a karácsonyi időszak és elkezdődik a télbúcsúztató-tavaszcvaró időszak a farsang.

Szól szakrális értelemben a vízszentelésről, a házak szenteltvízzel való megszenteléséről. A néphit szerint, ha a frissen szentelt vízzel meghintették a bejárat előtti földet, akkor a ház népe megmenekült a rossztól, gonosztól, rontástól. Volt, ahol gyógyítottak is vele, másutt a kútba is

öntöttek belőle. Régebben otthon a szenteltvízzel megittatták az állatokat, hogy ne legyenek az év folyamán betegek, vagy magukra locsolták, betegségek vagy rontás ellen. Ezen a napon ünnepeljük Jézus megkeresztelkedésének napját, ezért ezen a napon – népünk hite szerint – a patakok vize aranyossá válik. Egyes vidékeken a falu népe énekelve, imádkozva vonult a patakhoz, a betegek megfürödtek benne, mások hazavitték a Jézus-áldotta vízből.

Ez a néphagyomány arról is szól, hogy az Úr ilyenkor jelent meg, vízkeresztkor nyilvánították ki Jézus születését a pogány népnek. Ennek jelképe: a három napkeleti bölc, a három királyok – Gáspár, Menyhért és Boldizsár – a betlehemi csillagot követve megjelent Jézus jászolánál, s uralkodónak kijáró tisztelettel hódolt a kised és édesanyja, Mária előtt.

Emléküket idézi a háromkirály-járás, amelyre már előre készültek a gyerekek még a régmúlt szereplői nagyanyáink,

nagyapáink, dédszüleink és az ő felmenői. A falut végigjárva játszották el a bölcsek látogatásának történet, kezükben tartva az elmaradhatatlan kiugró csillaggal.

*Háromkirályok napját,
Országunk egy istápját
Dicsérjük énekekkel,
Vigadozó versekkel!
Szép jel és szép csillag,
Szép napunk támadt.*

*Hol vagy, zsidók királya?
Mert megjelent csillaga.
Betlehemből találják,
Szép Jézust körülállják.
Szép jel és szép csillag,
Szép napunk támadt.*

*Királyok ajándékát:
Aranyt, temjént és mirhát
Vigyünk mi is urunknak,
Ártatlan Jézusunknak!
Szép jel és szép csillag,
Szép napunk támadt!*

*Kérjük a szép Szűzanyát:
Kérje értünk szent fiát,
Hogy békességben tartson,
Ellenség, hogy ne ártson.
Szép jel és szép csillag,
Szép napunk támadt*

Nagyapálné Sándor Szilvia
óvodapedagógus

Adni és kapni jó!

Karácsony közeledtével sok szervezet, egyesület mozdult meg, hogy meglepetést szerezzen a gyerekek számára. Nagyon örülünk, hogy a kezdeményezésekhez számos szülő és gyermek csatlakozott, és ezáltal megta-
pasztalhatta, hogy karácsonykor nem csak kapni, de adni is jó!

Az Aszúszemek Néptánc Egyesület tagjai iskolánk hat rászoruló tanulóját ajándékozták meg karácsonyi csomaggal. Az Őszirózsa Nyugdíjas Klub kézimunka szakköre 70 ezer forintot ajánlott fel az iskola tanulóinak. Köszönjük nekik az értékes ajándékokat! Iskolánk tanulói nem csupán ajándékban részesültek, sokan mozdultak meg azért, hogy kevésbé szerencsés társaiknak is legyen mit a karácsonyfa alá rakniuk szenteste. Erről szólt a Mosoly Manók című akció, melynek

keretében a szülők csomagot készítettek a rászoruló gyerekek számára. Nagy örömünkre 30 csomag is összegyűlt az akciónak köszönhetően! Hasonló kezdeményezés fűződik a Tatabányai Család és Gyermejkölési Központozhoz is, melynek munkatársai „Legyél a Mikulás segítője” címmel csokoládégyűjtő akciót szerveztek, szintén a rászoruló gyerekek számára. Az akciónak köszönhetően több csomagra való édesség gyűlt össze, melyet eljuttattunk a központnak.

Advent az iskolában

December első hetei a karácsonyi várakozás jegyében teltek az iskolában is. Szerdánként a tanárok különböző programokkal készültek, hogy a gyerekekkel együtt éljék át az advent hangulatát. Rendezvényünkbe külső partnerek is bekapcsolódtak, így színesítve a programokat, illetve a karácsonyi hangulatot.

Az advent előjele volt a Mézes reggeli címet viselő programunk, amikor is Szőke István helyi méhész látogatott el iskolánkba. Nem csupán többféle mézből megkent kenyérral vendégelte meg a gyerekeket, hanem előadást is tartott számukra arról a szép és talán kevésbé ismert szakmáról. A vállalkozó kedvűek magukra öltötték a méhészek védőöltözetét, megvizsgálták a szakma jellegzetes tárgyait. Az ínycsiklandó falatok mellett a diákok elméje is palérozódott: több érdekesség mellett azt is megtudtuk, hogy a méz az egyik legtartósabb élelmiszerünk, állítólag az egyiptomi Tutanhamon fáraó sírjában felfedezett méz még napjainkban is fogyasztható!

A karácsonyi hangulathoz természetesen nélkülözhetetlen, hogy a folyosók és

az osztályok karácsonyi díszekbe öltözzenek. Pedagógusaink irányításával a diákok az aulában felállították a betlehemet és a karácsonyfát, ünnepi díszekbe öltöztették a termeket. A 2. osztályosoknak Banádi Zoltán adott egy „Mikulás-koncertet” a tájházban, december 20-án pedig a szülői munkaközösség szervezésében egy karácsonyi túrát tettek a közeli erdőben, mely során sok-sok meglepetés várta a gyerekeket. A 3. osztályosok Tatára utaztak, ahol Mikulás-napi dotto vonatozáson vettek részt. Sajnos, közben a Szőlősrre érkező Tépapó elvesztette a diákoknak szánt csomagokat, de a gyerekek segítettek neki, és a Múzeum fölötti tisztáson meg is lették az ajándékokat. Az utolsó nap sem telt el esemény nélkül, Saltzer Kira tanítónő vezetésével felkeresték a közeli McDonalds-ot, hogy elfogyasszanak egy finom forró csokoládét. A 4. osztályosok egy tatabányai korcsolyázáson vettek részt. Skrován József tanár úr a gyertyaöntés fortélyaiba avatta be a tanulókat, melynek köszönhetően a folyosó megtelt jellegzetes „karácsonyi” illatokkal. Mátyási Piroska vezetésével az 5. osztályos tanulók csapatokban

→ következő oldal

kókuszgolyót készítettek, az elkészült „pályaműveket” a tanárok zsűrizték. A 6. osztályosok egy nagy bowlingozáson vettek részt. *Szűcs Imre* adventi játszóházat szervezett, a gyerekek kisebb csapatokban ültek körül a társasjátékokat, hogy önfeledten elmerüljenek a játék izgalmaiban.

Miután ünnepi hangulat költözött az iskola falai közé, megérkezett a gyerekek várva várt kedvence, a Télapó. A Vértesszőlősi Szlovák Önkormányzat támogatásának köszönhetően iskolánk szlovákot tanuló diákjai Mikulás-csomagot kaptak, a Gyermekszem Alapítvány pedig minden tanulót megajándékozott egy-egy csokoládéval. Az osztályfőnökök „Mikulás-bulit” szerveztek a gyerekeknek. A karácsony természetesen az ajándékozásról szól. Az egyes osztályokban a gyerekek kihúzták annak a nevét, akinek ebben az évben ajándékkal kedveskednek. Természetesen az akció legizgalmasabb percei rögtön a húzás után következtek, amikor mindenki azt találgatta, hogy ki kinek a nevét húzta. Persze másnap reggelre már mindenki tudta az eredményt...

A Vértesszőlősi Szlovák Önkormányzat támogatásának köszönhetően iskolánk

55 diákja látogatott el Pozsonyba, az adventi vásárra. Csoportunk dél körül ért a szlovák fővárosba, ahol először egy rövid városnézésre került sor. Nebulóink megismerkedtek az ország egykori fővárosával: megtekintették a várat, a belváros neveze-

tességeit: a Mihály-kaput, a Nemzeti Színházat, az országgyűlés épületét, a sétáló utca nevezetes bronzszobrait, valamint a Szent Márton székesegyházat, ahol évszázadokon át a magyar királyokat koronázták. Végül nagyot sétáltak a főtéren, a vásárra, ahol igazi karácsonyi hangulat fogadta a látogatókat. A fabódék különféle finomságokkal csalogatták az embereket: volt mézes alma, forró tea és csokoládé, kürtőskalács. Aki ajándékot szeretett volna vásárolni, az rengeteg ünnepi dísz közül választhatott. Késő délután élményekben gazdagodva tértek vissza diákjaink Vértesszőlőre.

Idén is volt adventi Sütiház. Községünk önkormányzata és a szlovák önkormányzat vásárolta meg az alapanyagokat, melyekből a *Bedei család* varázsolt finomabbnál finomabb süteményeket. Az édességekre az Idősek Klubja tagjai készítették a díszítéseket. Ők látták vendégül iskolánk diákjait a községi könyvtárban, ahol minden gyermek kedvére válogathatott az ingyenségek közül. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a *Bedei családnak*, valamint a Nyugdíjas Klub tagjainak, hogy megvendégtelték tanulóinkat!

Bekapcsolódtunk a falu programjaiba is. Minden vasárnap a templom előtt felállított betlehemnél ünnepi műsorban gyönyörködhetek az ide látogatók, egyben minden hétvégén jelképesen meggyújtottak egy-egy adventi gyertyát. Az utolsó vasárnapon iskolánk alkalmi énekkara adott elő karácsonyi énekeket, az alsósok pedig egy kis műsort adtak elő magyar és szlovák nyelven. A gyertyagyújtás után forró tea, forralt bor, lángos és pogácsa várta a vendégeket.

Minden évben igyekszünk alkalmat teremteni arra, hogy a téli sport örömeinek hódoljunk. Idén sem történt másként. December 20-án felsős osztályaink ellátogattak a tatabányai jégpályára. A kezdőket beavattuk az első lépésekbe, a gyakorlottak önfeledten száguldoztak, és kipróbáltuk a jégkorongot is. Aki elfáradt, az meglátogatta a büfét, és felfrissítette magát egy forró teával.

A jégpályán zárult adventi programsorozatunk.

***Ezúton kívánunk
mindenkinek békés,
boldog új esztendőt!***

Adventi ablaknyitogató

December 1-jén ebben az évben is útra indult az Adventi számkereső játék. Köszönjük azon családok jelentkezését, akik vállalták a számok kihelyezését portájukon. Visszajelzések alapján nagy sikere volt a játéknak. Sok-sok kedves fotó került beküldésre, a gyerekek szeretnék ezt a „nyomozós”, sétálós, kutakodós játékot a szülők visszajelzései alapján. A játékban résztvevő gyermekek díjazásban részesülnek, melynek időpontját később közöljük.

Betlehemi békeláng

Nyolcadik alkalommal keltek útra a felvidéki cserkészek, hogy a betlehemi békelángot elhozzák a határon túlra és eljuttassák a héregi központi ünnepségre. A Szent László-templomban került sora láng átadására, a héregi önkormányzat és a Vértesszőlős Agorája szervezésében 2022. december 15-én. Az ünnepségre a tatabányai kistérség tizenhat helységéből érkeztek polgármesterek, közösségek és intézmények képviselői, hogy átvegyék a Betlehemből indult szeretetlángot és elvigyék, majd továbbadják azt közösségeikben.

Falukarácsony

2022. december 17-én került sor a falu karácsonyi rendezvényére. Téli várta a gyerekeket a karácsonyfa mellett. A fellépő résztvevők színvonalas előadása, valamint a kedvező időjárás remek alkalmat adott a közös ünneplésre. Az érdeklődőket sült gesztenye, forralt bor, zsíros kenyér és forró tea várta. A vértesszőlősi lakosok adományaiból 143.000 forint gyűlt össze az Általános Iskola és Óvoda javára. Köszönetünket fejezzük ki a Pátria Faluközösségi Egyesület, Őszirozsa Nyugdíjas Klub, a Samufalvi Óvoda kórusának, az Asszonykórúsnak és a Gádor Férfi Dalkörnek.

Adventi Sütiház

Idén már 10. éve várja a gyermekeket a Vértesszőlősi Adventi Sütiház. A Sütiházat minden évben a Vértesszőlősi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat finanszírozza. A szlovák közösség igyekszik a Szlovák hon- és népismeret órán a kultúrájukat minél színesebben bemutatni, ebbe a gasztronómia is beletartozik. Köszönet Bedei Editnek és az Asszonyoknak, akik elkészítették a finom süteményeket. A helyi általános iskola 1-8 osztálya, valamint az óvoda Cica-, Süni-, Nyuszi-, Maci- és Katica csoportját láttuk vendégül, kik cserében kedves ünnepi műsort adtak.

Közérdekű információk

Tisztelt Vértesszőlősi Lakosok!

A településen elérhető szociális szolgáltatásaink 2023-ban is a következők:

1. Az idősök klubja hétköznapokon 7.00–15.00 óra között látogatható minden rászoruló illetve társaságra vágyó szépkorúnak. Belépéskor kötelező a kézfertőtlenítő használata és lehetőség szerint a 1,5 méter távolság megtartása. A szolgáltatás díjmentesen vehető igénybe!

Kérem betegen (láz, felsőlégúti panasz esetén) ne látogassák az intézményt, telefonon kérjék segítségünket!

2. Szociális étkeztetés

Azon személyeknek biztosítható, akik **öregségi nyugdíjban, nyugdíjszerű szociális ellátásban (vakok személyi járadéka, rokkantsági járadék, rokkantsági ellátások, rehabilitációs ellátás) vagy fogyatékosági támogatásban, időskorúak járadékában, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban** részesül, illetve a kezelőorvos véleménye alapján étkezését betegségéből adódóan nem képes biztosítani.

Az ebédet lehetőség van helyben elfogyasztani, ételhordóban elvinni vagy házhozszállítással is igényelhető.

Az étkezés térítési díjának megállapítása szociális alapon történik, jövedelem alapján, sávos rendszerben, melynek **legmagasabb összege jelenleg 700 Ft/adag, házhozszállítással 840 Ft/adag.**

Az ellátás megkezdéséhez szükséges dokumentumok: személyi igazolvány, lakcímkártya, TAJ kártya és a tárgyévi nyugdíjfolyósító által kiadott jövedelemigazolás („zöld” nyugdíjas szelvény).

3. Házi segítségnyújtás

A szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítjuk az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében szociális segítést vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást tudunk biztosítani.

Szociális segítség keretében biztosítjuk:

- a)** a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b)** a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c)** a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d)** szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítjuk:

- a)** az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b)** a gondozási és ápolási feladatok elvégzését, illetve az orvosi ellátáshoz való hozzájutást.

A házi segítségnyújtás díjának megállapítása szociális alapon történik, jövedelem alapján, sávos rendszerben, melynek **legmagasabb összege jelenleg 920 Ft/óra.** Az ellátás megkezdéséhez szükséges dokumentumok: személyi igazolvány, lakcímkártya, TAJ kártya és a tárgyévi nyugdíjfolyósító által kiadott jövedelemigazolás („zöld” nyugdíjas szelvény). Az ellátások iránti kérelem benyújtható az Ady Endre utca 2/D. szám alatti telephelyünkön hétköznapokon 7 és 15 óra között. Telefonon érdeklődhet a **(34) 379-500-as** számon. E-mail címünk: **vszolos.ik@gmail.com**

Szeretném figyelmükbe ajánlani **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** szolgáltatásunkat, mely egy adó-vevő rendszeren történő jelzés alapján 24 órán keresztül nyújt segítséget rosszullét, baleset esetén az elálatott saját otthonában.

A **szolgáltatás célja**, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással a **saját otthonukban élő**, önellátásra képes idősorú (65. életévét betöltött) vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai **betegek jelzése alapján**, az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő **krízishelyzeteket elhárítsa**. Szociálisan nem rászorult személyek is igénybe vehetik a szolgáltatást teljes összegű térítési díj megfizetése ellenében. **2023. évben 90 Ft/nap** (de nem haladhatja meg a jövedelem 2%-át).

Várjuk jelentkezésüket, hogy biztonságos, nyugodt időskort biztosíthassunk az Önök részére.

Bővebb információért, vagy készülék igényléséért hívja a **06-30-697-0474-es** számon **Sterczer Nóra jelzőrendszeres koordinátort** hétköznapokon **7.00–15.00 óráig** vagy a településén dolgozó szociális gondozónőnek személyesen is felteheti kérdéseit.

Amennyiben felkeltettük érdeklődését, kérem keressen minket a fentebb említett elérhetőségek valamelyikén!

Ellátottjainknak, klubtagjainknak és hozzátartozóinknak köszönöm a megtisztelő bizalmukat!

Arnold Anett
nappali ellátás vezető

* * *

Boldog új évet kívánunk mindenkinek!

Év vége az Aszúszemekkel

Az év utolsó 2 hónapja villámgyorsan telt az Aszúszemek társaságában. Minden héten megtartottuk táncpróbáinkat, s apró lépkekkel haladtunk előre az új tánc tanulásában.

Szinte minden hétre jutott egy tánctól független program is. A csoport többsége, az előző évekhez hasonlóan, részt vett a Népházban rendezett Déva-Gálán, melynek bevétele jótékonsági célokat szolgált. Közös vettünk részt színházi előadáson, de az Agora egy rendezvényén is. Többen kapcsolódtak be településünk Márton napi rendezvényébe. November végén, mint minden évben, most is átsétáltunk a Vadlúdsokadalomba. A remek időjárás megkönnyítette a dolgunkat, nem fagyos-

kodtunk. A Tófarokban, a forgatagtól kicsit távolabb, a természetvédelmi őrk által felállított speciális madármegfigyelő távcsővel is szemügyre vehettük a tóra behúzó madarakat. Szintén nekik köszönhetjük, hogy a tavon megpihenő egy-egy különleges példányra is felhívták figyelmünket. A közel 5 órás séta, a természet megfigyelése, és a hozzá kapcsolódó remek hangulat pozitív energiákkal töltötte fel a túrázókat.

Az adventi gyertyagyújtások mindegyikén sokan képviseltük civil szervezetünket, és élvezettel hallgattuk a fellépők ünnepre hangoló műsorát.

December elején megtartottuk évzáró közgyűlésünket, ahol számba vettük a 2022-es év eseményeit, eredményeit, 1-1 gondolattal felidézve azt a több, mint 23

programot, amelyen egyesületünk tagjainak döntő többsége részt vett. Ezt követően rögzítettük azokat a jövő évi terveket, amelyekhez már konkrét időpontokat is tudtunk rendelni. Már akkor egyértelművé vált, nem fogunk unatkozni 2023-ban sem.

Az előző év jól sikerült jótékonsági kezdeményezését az idei évben is folytattuk. Ajándécsomagokat állítottunk össze településünk rászoruló gyermekei részére, s bízunk benne, legalább akkora örömet szereztünk vele, amekkora örömmel mi csomagoltuk azokat.

December utolsó közös keddi estéjén ünnepi díszbe öltöztettük a Községi Ház nagytermét, az asztalokat, és mi magunk is ünnepőbe öltözve apró meglepetéssel kedveskedtünk a csoporttársainknak. Szabó Tibor művészeti vezető új szintet hozott a közösségünk életébe. Szakmai tudása, biztatása motiváló hatású csoportunk számára.

Az év zárásaként a csoport férfi tagjai részt vettek a betlehemi pásztorjátékban,

amely lehetőséget teremtett arra is, hogy egy-egy utca közössége együtt töltsön néhány órát, fogadják a köszöntést, és egy pohár tea vagy forralt bor melegénél hosszabban beszélgessenek.

A Vértesszőlősi Aszúszemek Néptánc Egyesület minden tagja azonosul Kerecsényi Éva gondolataival: „A legértékesebb ajándék, amit kaphatsz, az IDŐ. Azoktól, akiket a legjobban szeretsz. Színes csomagolópapírba kötött sok édes, megismételhetetlen pillanat, ami csak a tiéd, amit soha senki nem vehet el tőled, legyen az akár egy óra, vagy akár egy egész élet.” Ez az év – számunkra – rengeteg ilyen pillanatot adott.

Kívánjuk, hogy az újesztendő hozzon településünk lakói számára jó egészséget, sok-sok örömteli pillanatot, s tapasztalják meg egy közösséghez tartozás felemelő érzését.

Dr. Bogárné Géber Zsuzsanna
az egyesület elnöke

GÁDOR Férfi Dalkör – hírek

Késő őszi próbáinkon lelkesen készültünk az adventi és karácsonyi ünnepkörre. November 27-én a templom előtti betlehemnél, az első adventi gyertyagyújtásnál adtuk elő műsorunkat.

Jól esett a szép számú közönség tapsa és a forralt bor, tea, sütemény, melyet a Pátria Faluközösségi Egyesület tagjainak jóvoltából fogyaszthattunk. Büszkék vagyunk, hogy az óvoda dolgozóival, a nyugdíjas klub hölgykörűsával, az iskola diákjaival, pedagógusaival egy olyan sorozat részesei lehettünk, mely meghittén, példás összefogással segítette a falu közösségét az adventi időszak szellemiségének megélésében.

December 17-én a falukarácsonyon hagyományos karácsonyi énekeket, felvidéki betlehemes dallamokat adtunk elő. Aznap délután a temetőben lévő bányász sírkönnél rövid megemlékezéssel és a Bányász himnusz éneklésével tisztelegtünk településünk bányászai előtt, akik az 1950. december 30-ai bányászpercsétsétségsben vesztették életüket. A megemlékezés megálmodója *Török Csaba* alpolgármester, aki maga is megható szavakkal idézte fel a bányászélet küzdelmeit.

December 21-én este csodálatos hangulatban és kedvező időjárás mellett kezdődhetett meg a betlehemezés. Dalkörünkben és az Aszúszemekből verbuválódott pásztorok óvodások, iskolások, pedagógusok, szülők és a *Csanálosi László* vezette zenészek kíséretében járták a falut, hogy a betlehemezés hagyományát eljuttassák a különböző utcákban összegyűlt lakóknak, szomszédoknak, ismerősöknek. Így jutottunk el a Sport utcába, a Templom utca felső végébe, a Meredek utcába és az Ady Endre utca végébe. Köszönjük a felkészülésben részt vevők munkáját, a házigazdáknak, hogy számos finomsággal fogadtak bennünket és a sok érdeklődőnek, hogy megtekintették műsorunkat. Felejthetetlen élményben volt részünk!

Januári próbáinkon, melyekre továbbra is várjuk az érdeklődő férfiakat, ifjakat, már a Böllérvetenyre, illetve tavaszi szerepléseinkre készülünk, szívdánként 19.00 órától a Közösségi házban.

Kutenics Péter

Elérhetőségeink:
ferfidalkor@gmail.com
Tel: 06 70 670 3347
Facebook:
Vértesszőlősi Férfi Dalkör

Áldás, békesség!

Hírek a református gyülekezetből

Egy kis visszatekintés az elmúlt esztendőre...

Azzal a reménységgel indultunk neki a 2022-es évnek az idős Simeon bibliai története alapján, hogy meglátjuk mi is a Krisztust!

A megjelent Krisztust láttuk meg és adtunk hálát érte a karácsonyi ünnepkörben, 2021 decemberében. Isten dicsősége ragyogott fel, de csak reménykedni tudtunk abban, hogy lesz okunk a hálaadásra 2022 végén. Hiszen a 2020/2021-es évek a váratlan meglepetésekre, a bezártságra és a közösség hiányára tanított meg bennünket.

Most már elmondhatjuk, hogy 2022 ezen a téren változást hozott. Az egész múlt évben közösségben lehettünk, még ha olykor maszkban is, ugyanakkor csak hallomás-

ból ismert nehézségekkel szembesültünk: háború dúl a szomszéd országban, háborús menekültek jelentek meg Magyarországon, és az utóbbi húsz évben nem látott inflációt tapasztalunk.

Meg kellett éreznünk ugyanakkor Isten különleges gondviselő kegyelmét!

Első kézből értesültünk a háborúról, a nélkülözésről, a reményvesztésről és saját szemünkkel láttuk, saját fülünkkel hallottuk, hogyan állnak helyt a magyar reformátusok Kárpátalján, köztük a mi gyülekezetünk egyik tagja is családjával. Istennek legyen hála ezért az erőért!

Isten gondviselő kegyelmét láttuk meg abban is, hogy 2021-ben elnyertünk egy pályázatot, amely keretében számunkra kivételesen nagy mértékű támogatásban részesültünk. Isten kegyelme, hogy a 2022-es évben időben befejeződhettek a felújítási munkálatok az imaházon, és látva az év közben bekövetkezett drágulásokat,

→ következő oldal

hálát adtunk azért is, hogy mindenre elég volt a megpályázott összeg.

Amikor beadtuk a pályázatot, majd amikor elkezdtek múlt év februárjában a nyílászárók cseréjét és az épület hőszigetelését, mi még nem tudtuk, hogy az elszálló energiaárak milyen lehetetlen helyzetbe hozhatnának bennünket. És ebben megint megtapasztaltuk Isten gondviselő kegyelmét, hiszen amire megérkeztek a magas energiaszámlák, addigra készen volt a felújítás! Sokkal jobb az energiamérlegünk, a gázbojlert is lecseréltük villanyra, sőt terven felül a gázkazánt is sikerült egy újabbra cserélnünk.

De arról is beszámolhatunk, hogy lelkieken is gyarapodott a gyülekezet 2022-ben.

A 2022-es év bizonyágtétele öt felnőtt konfirmandusunk, akik megerősítették hitüket és egyházunkhoz való tartozásukat. Velük egy új generáció jelentkezett gyülekezeti szolgálatra. Felemelő volt látni a felújításért tartott hálaadó istentiszteleten és a szentesti áhítatunkon a csordultig telt ter-

met. Lassan ki merjük mondani, hogy kicsi nekünk az imaház, nagyobb otthon kell a Vértesszőlősi Református Missziói Egyház-községnek.

Megláthattuk Krisztust életünk tengerén, ahogy viharokat csitított el, ahogy gondoskodott, ahogy vezetett, ahogy minden aggodalmunkat elvette.

Ha megvonjuk a 2022-es év mérlegét, akkor elmondhatjuk: mindvégig velünk volt az Úr és megsegített bennünket. Így megőriztük azt, amit a korábbi évektől örököltünk, és van mit átadnunk a 2023-as évnek. Istené legyen mindezekért a dicsőség!

A 2023-as évben is várjuk szeretettel közösségünkbe, programjainkra régi egyháztagjainkat és minden új érdeklődőt is!

**Minden kedves olvasónak áldott
új esztendőt kívánunk
Kányádi Sándor
Csendes pohárköszöntő
című versével!**

**Szabó Beatrix
lelkipásztor
Vértesszőlősi Református
Missziói Egyházközség**

**ISTENTISZTELETEK:
vasárnap 10 óra**

Elérhetőségeink:

Cím: Vértesszőlős, Gagarin u. 10.

Telefon: 06-30/514-3367

E-mail: szolosgyulekezet@gmail.com

YouTube:

**Vértesszőlősi Református
Missziói Egyházközség**

Facebook: www.facebook.com/refszolos

**Bankszámlaszám: Takarékbank
63300037-11063609**

Kányádi Sándor

**CSENDES
POHÁRKÖSZÖNTŐ
ÚJÉV REGGELÉN**

*Nem kívánok senkinek se
különösebben nagy dolgot.*

*Mindenki, amennyire tud,
legyen boldog.*

*Érje el, ki mit szeretne,
s ha elérte, többre vágyjon,
s megint többre. Tiszta szívből
ezt kívánom.*

*Szaporodjon ez az ország
Emberségbe', hitbe', kedvbe',
s ki honnan jött, soha soha
ne feledje.*

*Mert míg tudod, ki vagy, mért vagy,
vissza nem fognak a kátyúk...
A többi majd apródonként
megcsináljuk.*

*Végül pedig azt kívánom,
legyen béke. –
Gyönyörködjünk még sokáig
a lehulló hópihékből!*

* * *

Sámuel – az első ember a Kárpát-medencében

A vértesszőlősi felső édesvízi mészkőbányában került elő Magyarország egyetlen hiteles alsó paleolitikus lelőhely-csoportja. A hatvanas években a működő kőfejtőben összesen nyolc helyen sikerült őslénytani és/vagy régészeti lelet előkerülését dokumentálni. Ezek száma azóta eggyel még nőtt is, ám ásatás továbbra is csak az I és III. régészeti, illetve a II., döntően őslénytani lelőhelyen zajlott.

Az alsó paleolitikum a jelenlegi meghatározás szerint az első pattintott kőszerszám megjelenésétől egy régészeti jól körülírható technikai fogás (szaknyelven: az előkészített magkőtechnika, illetve annak egy jellegzetes változata, a Levallois magkövek) első feltűnéséig tart. Kezdeté így globálisan 3,3 millió, Európában 1,3 millió, a Kárpát-medencében nagyjából 800 ezer évvel, vége világszerte nagyjából 300 ezer évvel ezelőtre keltezhető. Vértesszőlős ennek a korszaknak a végére, a földtani időrend alapján a pleisztocén középső szakaszára tehető.

A vértesszőlősi régészeti lelőhelyeken a több százezer éves csontok megőrződése inkább kivétel, mint szabály volt, már csak azért is, mert az emberek a velő kinyerése miatt apró darabokra törték a csontokat. Ráadásul, bár kézzelfogható adataink vannak arról, hogy a környéken bőven éltek lombosfák, tűzhelyeiket is zsíros csontokkal táplálták. Így az elfogyasztott állatokat leginkább a fogaik alapján azonosíthatjuk be.

Az emberi maradványok, ahogy egyetlen egyedülálló lelőhelytől eltekintve Európa-szerte mindenhol, kivételes leletnek számítanak Vértesszőlősen, ezért azokat egy fénytől, hő- és légnedvesség-ingadozástól remélhetőleg megnyugtatóan védett

lemezszekrényben őrizzük. A Sámuel néven ismert tarkócsont huzamosabb ideig utoljára 1987-ben volt kiállítva, a 10 millió éves rudabányai ősi majomfélék, és a subalyuki neandervölgyi maradványok társaságában.

A vértesszőlősi tarkócsont 1982-ben javasolt és ma is érvényes rendszertani besorolása a Heidelberg melletti Mauer kavicsbányájában 1907-ben előkerült állkapocs nyomán „heidelbergi típusú ember” (Homo heidelbergensis). Ennek a ma már számos lelőhelyről ismert emberfajnak az őse bizonyosan az afrikai származású felgyenesedett ember (Homo erectus) volt, leszármazottjait tekintve azonban már nagyobb a vita. Az Eurázsiai bennszülött neandervölgyi (Homo neanderthalensis) és annak egy közép-ázsiai változata, a gye-

niszovai ember mellett lehetséges, hogy ez a faj képviselte a bejegyzés íróját és olvasóját is magába foglaló értelmes ember (Homo sapiens), illetve a neandervölgyi és a gye-niszovai embertípus legutolsó közös őst. A hagyományos alaktani megfigyeléseken és mérhető adatokon alapuló összehasonlítás mellett ma már genetikai érvek mentén is zajló vita bonyolultságát jól mutatja, hogy újabban felmerült, hogy a vértesszőlősi lelőhellyel egykorú Sima de los Huesos („Csontok aknája”, Atapuerca, Észak-Spanyolország) legalább 29 egyed 7600 csontmaradványa nyomán ismert emberei nem sorolhatóak a jellemző neandervölgyi bélyegeket nem mutató, archaikusabb megjelenésű maueri (és vértesszőlősi) maradványokkal jellemezhető Homo heidelbergensis körébe.

Sámuel mai állapotát 1974-ben nyerte el, amikor Párizsban eltávolították a kilenc évvel korábbi ragasztás, kiegészítés és konzerválás megszürcült, film-szerűen leváló és eközben a csont felszínét is roncsoló maradványait. Mai szokatlan fénye mellett ennek a beavatkozásnak a nyomát őrzi egy ott felejtett és a konzerváló anyag által rögzített ecetszál.

A vértesszőlősi tarkócsontról szokás szerint egy sor másolat készült kutatási céllal. 1966-ban egy ilyen kísérlet során sajnos eltörtött és torzult a maradvány. Szerencsére még a deformáció előtti állapotokat rögzíti az akkor a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Embertani Tanszékén dolgozó Thoma Andornak, a szintén 1966-ban francia nyelven megjelent tudományos feldolgozása. Ebben egy sor archaikus vonást sorol fel mind a csont külső, mind a belső felszínén. Az agy térfogata, amit az evolúciós fejlettség naiv jelzőszámának tartottak és tartanak ma is, ugyanakkor váratlanul nagyoknak, a mai emberekével összevethetőnek, több mint 1400 cm³-nek adódott.

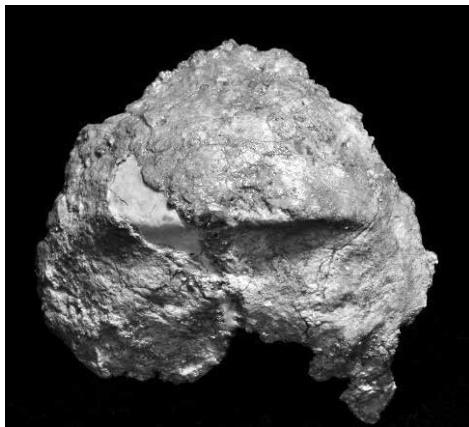
Akkortájt egész Európából a maueri állkapocs volt az egyetlen (feltételezhetően) egykorú emberi maradvány és bár a fej elülső része mellé Vértesszőlősről előke-

rült a koponya hátsó pikkelye is, egyáltalán nem lehetett biztosra venni, hogy ezek ténylegesen közös fajhoz tartoztak. Ezért a besorolás alapját egyetlen, de sokkal későbbi európai (Swanscombe, Anglia) tarkócsonttal és néhány afrikai, kínai és jávai koponyával való összehasonlítás képezte. Ennek is betudható az eredeti bizonytalan, de a tudományosság minden ismervét felmutató Homo (erectus seu sapiens) pala-eohungaricus („régí magyar felegyenese-dett vagy értelmes ember”) fajnév.

A tarkócsont előkerülésének izgalmas pillanatait Vértés Kavics Ösvény című ismeretterjesztő könyve, illetve a Keleti Márton által rendezett „Sámuel” című film is megörökítette. A maradvány tényszerűen az 1965-ös „L” szelvény „B” négyzetében történt robbantás nyomán került elő, az I. lelőhely települési felszínén kívül, de rétegtanilag a legalsó és leggazdagabb 1. réteggel azonos szintben. Véltetően a detonáció következtében törött ketté, illetve sérült meg úgy, hogy egy kisebb, ám a hiteles anatómiai összeillesztést nem gátló töredéke ma is hiányzik. A lelet konzerválása londoni gyártású Polivinyl Acetal Alvar nevű vegyszerrel, a kiegészítés cerezin-vi-asszal, a ragasztás acetonban oldott filmmel és műgyantával történt.

Ismeretterjesztő munkájában Vértés felvázolta a csontnak a begyazódás előtti történetét is. A különösen a bal oldalán erősen mállott külső és az aránylag épnek tűnő belső koponyafelszín alapján arra a következtetésre jutott, hogy a csont viszonylag hosszú időn keresztül feküdt stabil helyzetben, domború oldalával felfelé, kiteve a hőmérséklet ingadozásának és a csapadéknak. Véltetően ekkor keletkeztek a későbbi feldolgozások során részletesen leírt hajszálrepedések is.

Thoma figyelt fel arra, hogy a csont felső része, beleértve egy fontos anthropológiai mérőpont környékét is, az egyén halálát követően jelentősen torzult, a valósnál is nagyobb agytérfogat látszatát keltve. Emellett emberi tevékenység vélelmezhető nyomait is azonosította. → *következő oldal*

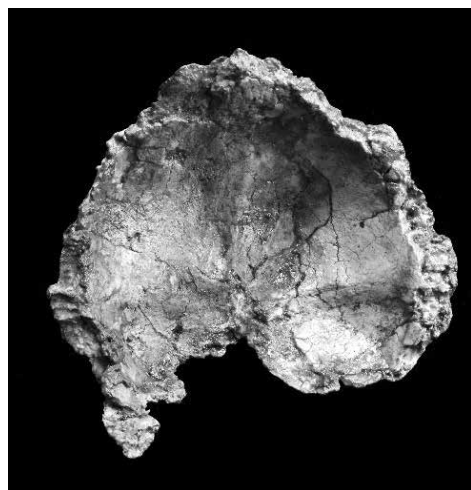

Az öreglyuk (a nyakszirtcsont nyílása, ahol a gerincvelő és az artériák kilépnek a koponyából) környékét ugyanis törésekkel kitágíthatták, ami esetleg rituális célú kannibalizmus nyomait jelentheti. Hasonló következtetésre jutott Herbert Ullrich, a berlini Tudományos Akadémia Őstörténeti és Régészeti Intézetének (Zentralinstitut für Alte Geschichte und Archäologie der Akademie der Wissenschaften der DDR) munkatársa, aki a tarkócsont külső felszínének viszonylag jobb megtartású jobb oldalán, közelebről a csuklyásizom egykori tapadási felületén párhuzamosan futó vágásokat és barázdákat figyelt meg. Fontos, hogy ugyanilyen nyomokat írt le a bilzing-slebeni (Thüringia, Németország) egykorú fosszilis embercsontokról, azonban az itteni állati maradványokon látható tényleges vágásnyomok mellett a műszeres vizsgálatok (Laser Scanning Microscopy – LSM) nyomán számos esetben kiderült, hogy az egyenes vonalak természetes, az áramló víz által szállított üledékszemcsék által kivált vályú-szerű mélyedések. Megítélésünk szerint amennyiben jelenlegi állapota ezt lehetővé teszi, a vértesszőlősi csont esetében is szükség lenne hasonló vizsgálatokra, különösen, mivel a későbbi kutatás során sem a koponya további részei, sem más embercsontok nem kerültek elő, részben alátámaszthatja az emberi maradvány „kultikus” jelentőségét.

Magáról az emberről keveset tudunk. Idősebb időről, jórészt az uborkaszegzon idején, felröppen a felismerés a sajtóban, hogy Sámuel tulajdonképpen nő volt. Ennek forrását nem sikerült kideríteni, azonban Thoma szerint a mai népe sségen végzett megfigyeléseken alapuló közelítéssel a tarkócsont (a koponyavarratok elcsontosodásának hiánya miatt) egy 30 évesnél fiatalabb és (a nagy agytérfogát és vastag koponyacsont nyomán) férfi maradványa lehet.

Halálának okát nem ismerjük, ami azonban nem jelenti, hogy egészségesen hunyt volna el. Csupán arról van szó, hogy nem szenvedett olyan betegségben, amely a csontszövetben látható nyomot hagyhatott. A csontszövet szerkezetén végzett megfigyelések nyomán ellenben sikerült kizárni a koponya nagy ürtartalma kapcsán felmerült vízfejtés lehetőségét.

Természetes, hogy Sámuel mellett vagy mögötte egy egész embercsoport állt, ám róluk még kevesebbet tudunk. 1965 tavaszán az előző évi ásatások során az 1. rétegből mintaként gyűjtött üledékből egy 7 év körüli gyermek két bal oldali alsó tejfogának négy töredéke került elő. Ez esetben nagy valószínűséggel nem egy (biztosan nagyon rossz állapotú) állapotokról lehetett szó, hanem különálló fogakról, mivel az ötö-

dik tejfog-korona töredék évekkel később ugyanebből a rétegből, de egy néhány méterrel távolabb gyűjtött mintából került elő.

Ténylegesen ezek a gyermek-maradványok az első vértesszőlősi ember-leletek, melyek azonban általában elvesznek a tarkócsont árnyékában. Örvendetes viszont, hogy a fosszilis emberi maradványok 2002-ben megjelent, teljességre törekvő katalógusában felsorolásra kerültek.

Dobosi Viola: „Habent sua fata...” A vértesszőlősi bemutatóhely krónikája 1968-2010. ArchÉrt 134 (2011) 313-320.

Dobosi Viola: Őse mberek az Által-ér völgyében. Tata (1999)

Vértés László: Kavics Ösvény. Budapest (1969)

Markó András
régész, szakmuzeológus
Magyar Nemzeti Múzeum

* * *

Elhunyt Rezi Kató Gábor, a Magyar Nemzeti Múzeum általános főigazgató-helyettese

Megrendülten tudatjuk, hogy Rezi Kató Gábor, a Magyar Nemzeti Múzeum általános főigazgató-helyettese, az MNM Esztergomi Vármúzeum igazgatója, a Magyar Régész Szövetség alapító tagja életének 59. évében 2022. december 7-én váratlanul elhunyt. Rezi Kató Gábort a Kulturális és Innovációs Minisztérium, valamint a Magyar Nemzeti Múzeum is saját halottjának tekinti.

REZI KATÓ GÁBOR 1963. július 5-én született Budapesten. Előbb az Eötvös Loránd Tudományegyetem régészet-történelem szakát végezte el, majd ugyanitt a Természettudományi Karon programozó matematikus diplomát szerzett. Később a Debreceni Egyetem Vezetőképző Intézetében a közszolgálati menedzsmenet szakot is elvégezte. 1985-ben egyetemi hallgatóként kapott szakmai ösztöndíjat a Magyar Nemzeti Múzeumtól, ahol később a muzeológiai gyakorlatát is töltötte, 1987-től pedig munkatársa lett a múzeumnak. 1992-ig a Régészeti Adattárban volt prog-

ramozó, majd átkerült a Régészeti Osztályra régész-muzeológus beosztásba, ahol az újkőkor-réz-kori gyűjteményi anyagok felelőseként 1998-ig dolgozott. Ezután két évig a Központi Adattár és Informatikai Főosztály vezetője volt, majd 2000-tól 2012-ig főigazgató-helyettesként tevékenykedett a múzeumban. 2012-ben a Magyar Nemzeti Múzeum Balassa Bálint Múzeuma és a Magyar Nemzeti Múzeum Esztergomi Vármúzeuma igazgatói pozícióját bízták rá, utóbbinak vezetését haláláig ellátta. 2018 óta a Magyar Nemzeti Múzeum általános főigazgató-helyettese volt.

* * *

A kiadványt kiadja: Vértesszőlősi Község Önkormányzata 1150 példányban • A kiadványt szerkeszti: Nagy Csaba polgármester
• A kiadásért felelős: Nagy Csaba polgármester • A megjelenő írárok és fizetett hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget. A cikkek a szerzők véleményét tükrözik.

NHSZ Vértesszőlő Hulladékgazdálkodás Nonprofit Kft.

2023. évi hulladéknaptára

2023. január 1-jétől a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés ütemterve Vértesszőlő belterületén az alábbiak szerint valósul meg. Felhívjuk a Tisztelt Ügyfelek figyelmét, hogy a papír, műanyag, fém italos doboz hulladékok havonta egy időpontban kerülnek elszállításra.

Papír-, műanyag- és fém italos doboz gyűjtése sárga színű zsákban történik. A karton hulladék kötegelve is kitéhető az ingatlanok elé a szállítást megelőző napján. Minden elszállítást követően 3 darab sárga színű zsák kerül kiosztásra. Amennyiben több szelektív hulladék keletkezik, mint amennyi zsákkal rendelkezik az ingatlan tulajdonosa, boltban vásárolható bármilyen színű

zsákban kihelyezheti a többlet szelektív hulladékot a sárga zsákok mellé, azok elszállításra kerülnek. A zsákokban üdítő, ásványvizet PET palackok, kozmetikai és tisztítószerek flakonok, tejes, illetve gyümölcsleves dobozok (többretegű csomagolóanyagok), fóliák, bevásárló szatyrok, zacskók, fém italos doboz és újságpapír, prospektus és egyéb csomagolóanyag, valamint kartonpapír helyezhető el. (A IV-ik negyedéves lakossági számla melléklete tartalmazni fogja a 2023. évi hulladéknaptárat.) **Ügyfélszolgálatunk 34/801-040-es telefonszámon, vagy az ügyfélszolgálat. vertesszollos@nhsz.hu e-mail címen érhető el.** Köszönjük együttműködését, együttünk egy jobb környezetért!

2023. évi szelektív hulladék-gyűjtési napok – Vértesszőlő

Szelektív hulladék-gyűjtés
2023. január 16.
2023. február 20.
2023. március 20.
2023. április 17.
2023. május 15.
2023. június 19.
2023. július 17.
2023. augusztus 21.
2023. szeptember 18.
2023. október 16.
2023. november 20.
2023. december 18.

Figyelem!

A januári zöldhulladék szállítás alkalmával, KIZÁRÓLAG a díszektől mentes fenyőfákat szállítjuk el!

Zöldhulladék-gyűjtés

2023. január 13., január 27.
2023. április 12.
2023. május 10.
2023. június 14.
2023. július 12.
2023. augusztus 16.
2023. szeptember 13.
2023. október 11.
2023. november 15.

NHSZ Vértesszőlő
Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

Hirdessen a Hírmondóban!

Továbbra is várjuk reklámjaikat, hirdetéseiket a Hírmondó újságba!

Fizetett lakossági, vállalkozási hirdetés díjszabása:

A/5 egész oldal: Br. 7620 Ft

A/5 fél oldal: Br. 4570 Ft

A/5 negyed oldal: Br. 3050 Ft

A hirdetések díját a polgármesteri hivatal pénzügyi ügyintézőjénél kell befizetni, a szöveget, képet a polg.hivatal@vertesszollos.hu e-mail címre kell elküldeni.

A hirdetés a befizetést követő számban jelenik meg.

A JÓSZOLGÁLATI KÖZLEMÉNYEKET INGYENESEN JELENTETJÜK MEG.

* * *

Varrást vállalom!

aljazás, szűkítés, stoppolás, cipzárcsere,
gyerek- és felnőtt ruha készítése,
függöny- és textilszegés

Kóhalmi Döniz: +36-30/890-6566
Vértesszőlő, Templom u. 43.

Keress a Facebookon is!
Handmade by Döniz

Készítsd fel gyermeked a digitális világ kihívásaira!

PROGRAMOZÓ ÉS DIGITÁLIS ÍRÁSTUDÁST FEJLESZTŐ KURZUSOK

7 – 18 ÉVESEKNEK

Regisztráljatok ingyenes nyílt napunkra!

logiscool Create. Code. Enjoy.

Tatabányán és Tatabányán

Fizetett hirdetés

PROGRAMOZÁS ÉS AMI AZON TÚL VAN

DIGITAL DISCOVERY

7 – 11 éveseknek

A Digital Discovery kurzus témaköreit úgy állítottuk össze, hogy gyermeked megtanuljon tudatosan és magabiztosan mozogni a digitális világban. Szó lesz programozásról, robotikáról, de foglalkozunk a 3D modellezéssel, a szövegszerkesztéssel és sok más hasznos témával is.

PROGRAMOZÁS

7 – 18 éveseknek

Saját fejlesztésű oktatási módszerünk, a korosztályhoz illeszkedő moduláris tananyagunk és a MyLogiscool tanulói közösségi platform segítségével diákjaink játszva sajátítják el a kódolás alapjait. Kiscsoportos oktatásunk és fiatal oktatóink a jó hangulat mellett éveket támogatják Scoolereink fejlődését.

PROGRAMOZÁS PYTHONBAN

13 – 18 éveseknek

Python kurzusunkat azoknak ajánljuk, akiknek nem ismeretlen a programozás világa és szeretnének megismerkedni egy olyan programnyelvvvel, amit későbbi tanulmányaik során vagy akár munkahelyükön is hasznosíthatnak.

REGISZTRÁCIÓ ÉS BŐVEBB INFORMÁCIÓ:

logiscool.com

LOGISCOOL TATABÁNYA

2800 Tatabánya, Réti út 156.

2890 Tata, Kihelyezett tagozat

+36 20 510 1713 | hello.tatabanya@logiscool.com

Fizetett hirdetés

Vértesszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete,
az önkormányzat és a polgármesteri hivatal dolgozói nevében
boldog, egészségesben és sikerekben gazdag Új Esztendőt kíván:

Nagy Csaba polgármester és Dr. Lázár Gabriella jegyző

* * *

Polgármesteri Hivatal

Kérjük szíveskedjenek
az ügyfélfogadás rendjét
betartani!

Ügyfélfogadás:

HÉTFŐ: 7.00–12.00, 13.00–16.00 • **SZERDA:** 7.00–12.00, 13.00–16.00 • **PÉNTEK:** 7.00–12.00

Elérhetőségek:

- **Ügyintézők:** Fax: 06 34 379 091/111 • Telefon: 06 34 379 674 és 379 091
• Mobil: 06 30 579 3780 és 06 30 585 9056
- **Titkárság** (Bujdosné Pap Éva) 379-091/101-es mellék – polg.hivatal@vertesszolos.hu
- **Adóügyek** (Pankotai Dóra) 379-091/104-es mellék – ado@vertesszolos.hu
- **Pénzügyek** (Tóthné Pammer Judit) 379-091/108-as mellék – penzugy@vertesszolos.hu
- **Gazdálkodás** (Virág Pálné) 379-091/108-as mellék – gazdalkodas@vertesszolos.hu
- **Szociális- és gyámügyek, lakcímügyek, anyakönyvvezetés, hagyatéki ügyek** (Árva Lászlóné) 379-091/109-es mellék – kata.arva@vertesszolos.hu
- **Hatósági ügyek:** (Fodor Bernadett) 379-091/106-os mellék – fodor.bernadett@vertesszolos.hu;
birtokvédelmi ügyek, panaszok, közérdekű bejelentések, földművelésügyi igazgatási, növényvédelmi feladatok, állatvédelmi hatósági ügyek, vadkár-ügyek, ebnyilvántartás, kóbor ebek, kereskedelmi igazgatás, telepengedélyezési eljárás, környezetvédelmi, természetvédelmi, hulladékgazdálkodási, zaj-, rezgés- és levegőtisztaság-védelmi feladatok, vízgazdálkodási hatósági feladatok, helyi építési szabályzattal kapcsolatos ügyek, településképp védelmével kapcsolatos ügyek (településképi konzultáció, - bejelentés, - véleményezés, - kötelezés)
- **Egyéb hatósági ügyek:** (dr. Jelinek Gabriella) 379-091/105-ös mellék – jelinek.gabriella@vertesszolos.hu
talajterhelési díj, nemzetiségi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatok, pályázatok, közbeszerzés, civil szervezetek, termőföld adásvételéből-bérbeadásával kapcsolatos feladatok, közterület-használati engedély, közterületelölí nyilatkozatok, tehergépjárművek tárolása